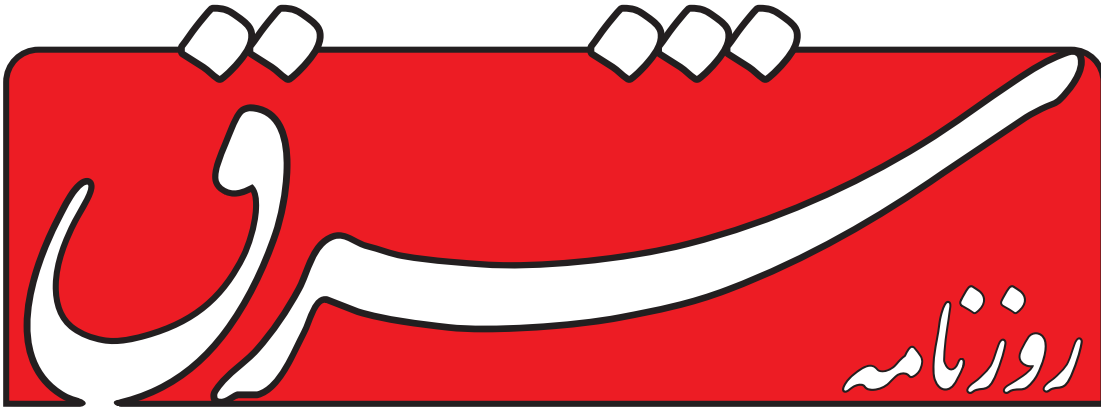

تأملی در رفتار کاربران شبکه‌های اجتماعی مجازی در اجرای هدی رستمی

نشانه‌هایی مشخص از دوقطبی شدن جامعه ایران

فارغ از قضاوتی که راجع به هدی رستمی و اعتراضات به او می‌توان داشت، آنچه اینجا اهمیت دارد، آن است که به نظر می‌رسد فضای دوقطبی که سال‌ها در توینتر شاهد آن بودیم و در گزارش‌های متعدد به آن پرداخته شده بود، حالا در اینستاگرام نیز کم‌کم بروز و ظهور پیدا کرده است.

صفحه ۴

پنجشنبه ۲۶ خرداد ۱۴۰۱ • ۱۶ ذی‌القعده ۱۴۴۳ • ۱۶ ژوئن ۲۰۲۲ • سال نوزدهم • شماره ۴۳۰۴ • ۱۲ صفحه • ۱۰۰۰۰ تومان

در «شرق» امروز می‌خوانید: مرگ کودک ۲ ساله در پی پاره کردن لاستیک‌های آمبولانس، ۶ نفر در رابطه با حادثه قطار مشهد- یزد بازداشت شدند و **یادداشت‌هایی از علی ظفرزاده، کامران امامی، مهدی افشار، حسین قریب**

سرمقاله

دریچه‌ای برای یک نظرخواهی «حفظ ایران»

سیدمصطفی هاشمی طباطبائی

شاهد بودیم که در دوره دوم ریاست جمهوری آقای حسن روحانی، تندترین انتقادهای و حتی دشنام‌ها به ایشان به‌خاطر وضع اقتصادی کشور و معیشت مردم صورت می‌گرفت و صدالبته هیچ پیشنهادی به ایشان در خصوص چگونگی اقداماتی که باید به انجام برسد، داده نشد. در دولت فعلی هم علی‌رغم آنکه منتقدان دولت روحانی خوشبین‌داری می‌کنند و البته صدای برخی منتقدان هم چندان بلند نیست، طلیعه‌های انتقاد از دولت فعلی نمایان است و نیز همچون گذشته هیچ‌کس راه‌حل ارائه نمی‌کند و همه حرف‌های بلندگویی، مکتوب و رسانه‌ای برنامه‌ریزان مانند دولت، مجلس و مجمع تشخیص مصلحت فقط برای احاله به آینده و اعلام آنکه «ما هم برنامه داریم»، است. سند منتشرشده دولت به‌عنوان «تحول دولت» با وجود آنکه حاوی مطالب مفیدی است، نه به شرایط ایران و جهان اشاره دارد و نه امکانات مالی، اقتصادی، زمانی و تخصصی را برای اجرای آن سنجیده است. اینک به‌عنوان یک شهروند که درک او از آینده ایران دردناک است، پیشنهاد می‌کند با فرض چگونگی سیاست خارجی ایران و نحوه عملکرد دشمنان به‌خصوص در اطراف مرزهای کشور، صاحب‌نظران درخصوص اقداماتی که باید انجام شود، اظهارنظر کنند تا شاید گرهی از کار بسته کشور بازگردد. در زیر برخی از فاکتورهایی که موجب نگرانی از آینده کشور است، آورده می‌شود. این مشخصات گرچه تقریبی است اما بسیار ملموس بوده و نیاز به بحث و گفت‌وگو ندارد.

۱- سالانه بر اساس گفته وزیر اقتصاد و دارایی، ۲۶ میلیارد دلار ارز برای واردات نهاده‌های کشاورزی جهت تولید نان، روغن، لبنیات، مرغ و تخم‌مرغ، گوشت قرمز، ماکارونی و سایر نیازهای خوراک مردم مورد نیاز است و به این ترتیب برخلاف اهداف انقلاب، تغذیه روزانه مردم وابسته به اجانب است.

۲- با توجه به افت آب‌های زیرزمینی، وضع کشاورزی وابسته به چاه‌ها در سراسر کشور کاملاً در مخاطره است و در همین حال نیمی از دشت‌های کشور دچار نشست شده‌اند.

۳- به دلیل شرایط آب‌وهوایی بارش‌های آسمانی به‌شدت کاهش پیدا کرده و آب رودخانه‌ها و ذخیره سدها در حداقل ممکن است و زراعت دیم نیز به مخاطره افتاده.

۴- سالانه حدود ۱۰ درصد به مصرف برق اضافه می‌شود و با توجه به از کار افتادن نیروگاه‌های برق آبی و عدم سرمایه‌گذاری در صنعت برق، پیش‌بینی خاموشی در شهرها و صنایع وجود دارد که موجب آسیب فراوان به زندگی مردم و افت تولید و بی‌کاری می‌شود.

۵- روزانه بیش از صد میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف می‌شود که با توجه به افزایش مصرف ۱۰ درصد در سال، واردات بنزین به کشور محتمل است.

۶- صادرات نفت و درآمدهای حاصل از آن به‌شدت کاهش پیدا کرده است و به‌خصوص در شرایط اخیر بازارهای صادراتی ایران از سوی دیگر کشورها تصرف شده است.

۷- مصرف گاز در کشور معادل تولید آن است و امکانی برای صادرات وجود ندارد و با توجه به افزایش مصرف، نیروگاه‌های گازی نیز دچار مشکل می‌شوند.

۸- طبق گفته وزیر نفت، برای پایدار نگه‌داشتن تولید نفت نیاز به ۹۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری است که نوعاً در شرایط فعلی ممکن نیست.

۹- سالانه حدود ۱۲ میلیارد دلار خروج سرمایه از کشور صورت می‌گیرد؛ در حالی که سرمایه‌گذاری خارجی نزدیک به صفر است.

۱۰- سیستم حمل‌ونقل کامیونی در کشور به‌شدت کهنه و غیراقتصادی بوده و سیستم ریلی به گفته وزیر راه و مسکن نیاز به هزار دستگاه لocomotive دارد و سیستم هوایی هم اصولاً قابل طرح نیست.

۱۱- سیستم قاچاق کالا به کشور و از کشور همچنان در جریان است و ظاهراً قابل جمع‌کردن نیست.

۱۲- صنایع کشور نوعاً دچار تنزل کیفی و کمی شده؛ به‌طوری‌که کیفیت صنایع خودروسازی در بالاترین سطح کشور مورد انتقاد قرار گرفته است.

از این قبیل شرایط کشور بسیار می‌توان نوشت، ولی در اینجا به همین حد بسنده می‌کنیم و می‌خواهیم این را روشن کنیم که متأسفانه نته‌تها به «توسعه»، «پیشرفت»، «رشد» یا هر کدام دیگری که می‌خواهیم بر آن بگذاریم، نرسیده‌ایم، بلکه امروز این مفاهیم را فراموش کرده‌ایم و ناچاراً باید فقط به فکر «حفظ» ایران باشیم. حال می‌خواهیم بدانیم چه باید کرد تا شرایط تغییر کند؛ یعنی سرزمین ایران از سیر نزولی خارج شود و حداقل به وضع ثابتی برسد، آنگاه به فکر توسعه، پیشرفت یا رشد باشیم. روی سخن ما با کسانی است که با نگرانی وضع فعلی را مقدمه‌ای برای آسیب‌پذیری آینده سرزمین ایران می‌دانند و نه آنان که چشم بر شرایط فعلی بسته‌اند و از تمدن بزرگ سخن می‌گویند. صاحب‌نظران بهتر است ابتدا فرض‌های سیاست خارجی کشور و چگونگی هویت انقلابی را در نظر گرفته و حسب آن راه‌حل ارائه کنند. طبیعی است شرایط نشان می‌دهد وضع تحریم‌ها و سیاست خارجی کشور تغییر نمی‌کند و سیاست خارجی ایران، وفاداری به محور مقاومت و مبارزه برای محور سراسر ایل خواهد بود.

ادامه در صفحه ۵

رهبر انقلاب در دیدار رئیس جمهوری ترکمنستان و هیئت همراه:

سیاست دولت ایران گسترش روابط با کشورهای همسایه است

بایگه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: رهبر انقلاب اسلامی گفتند: سیاست دولت جمهوری اسلامی ایران، گسترش روابط با کشورهای همسایه است و این، سیاستی کاملاً درست است. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر انقلاب اسلامی، پیش‌ازظهر دیروز (چهارشنبه) در دیدار سردار بردی محمداف، رئیس جمهوری ترکمنستان و...

صفحه ۲

مجلس، دولت دوازدهم را به استنکاف در اجرای قانون راهبردی متهم کرد

دفاع صالحی از برنامه هسته‌ای دولت قبل

تولید اورانیوم ۲۰ و ۶۰ درصد در راستای اجرای قانون بود

۲

دارودر مزیقه

تولیدکنندگان دارو از توقف واردات مواد اولیه و شرایط دشوار در این صنایع خبر می‌دهند

۴

مرزهای تاریک حیات

«کارل زیمر» از بحران حل‌نشده زیست‌شناسی پرده برمی‌دارد

۶

ارتباط‌های سیاسی و اجتماعی گریزناپذیر است

در همایش کنکاش‌های مفهومی و نظری درباره جامعه مطرح شد

۸

یادداشت روزنامه‌نگاران

یک جانبه‌گرایی؛ در تکاپوی منافع ملی

محمود اشرفی

کنش سیاسی مبتنی بر یک جانبه‌گرایی راه و روشی پایدار نیست. دیپلماسی یک‌جانبه‌گرایی به کشمکش سیاسی و گاهی به جنگ می‌انجامد. نزدیک‌ترین مثال این سیاست، راه و رسم کنونی روسیه است. یک‌جانبه‌گرایی در دو بعد ملی و فراملی پیامدهای مثبتی نخواهد داشت. در گستره بین‌المللی یک کشور با در پیش گرفتن استراتژی یک‌جانبه‌گرایی راه را بر شکل‌گیری هم‌گرایی منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای خواهد بست. در قالب یک‌جانبه‌گرایی، حسن هم‌جواری جای خود را به ادعاهای ارضی می‌دهد. دست‌اندازی روسیه بر کریمه با اتخاذ چنین راه و روشی توجیه شده است. بازترین نشانه یک‌جانبه‌گرایی زیر پا گذاشتن حق حاکمیت کشورها و تلاش در راه تأثیرگذاری سیاسی پنهان و آشکار در کشورهای منطقه تحت نفوذ است. در این زمینه کشورهای دارای مشی یک‌جانبه‌گرایی دخالت در تریبات سیاسی کشورها را جایگزین روابط دیپلماتیک می‌کنند. این دخالت به مفهوم نادیده‌گرفتن اصلی‌ترین اصول حقوق بین‌الملل و حق حاکمیت سایر کشورها است. برهم‌خوردن نظم و تهدید امنیت جهانی یکی از آثار ناخوشایند استراتژی یک‌جانبه‌گرایی است. یک‌جانبه‌گرایی زمینه‌های هم‌گرایی را از بین برده و شیوه و فرهنگ تهدید و تجاوز به حقوق کشورهای دیگر را رواج می‌دهد. تجاوز نظامی روسیه به اوکراین می‌تواند زمینه‌ساز دست‌اندازی چین بر تایوان شود. در بعد ملی پیش‌گرفتن استراتژی یک‌جانبه‌گرایی، شیوه‌ای ضد دموکراسی است؛ زیرا در حال حاضر اکثریت شهروندان روسیه با تجاوز نظامی این کشور مخالف‌اند. کشورهایی که شیوه و سلوک یک‌جانبه‌گرایی دارند، در روابط سیاسی ناپایدارند. دوستی با این کشورها با منافع ملی سازگار نیست. این کشورها هنگامی که در تکنوا قرار می‌گیرند، دوستان و پیمان‌های خود را بکار به فراموشی می‌سیارند؛ دوستی و پیمان‌هایی که هیچ‌گاه در مدار منافع ملی ما نبوده است.

اختلافات درونی طالبان برای خلع سلاح فرماندهان غیربشتون و فرصت‌طلبی داعش شدت گرفت

طالبان علیه طالبان

گزارش تیتربک را در صفحه ۵ بخوانید

عکس: علیرضا زینالی، باشگاه خبرنگاران جوان

این چنین بیان کرد: «بازیکنان تیم ملی پنج درخواست داشته‌اند که در محورهای مختلف ارائه شده است. محور نخست به پرداخت پاداش بازی‌های تیم ملی در مرحله گروهی جام جهانی برمی‌گردد. پاداش سه دیدار تیم ملی معوق است. البته در همین محور برخی مربیان تیم ملی هم بخشی از حقوق و پاداش‌های خود را دریافت نکرده‌اند. محور دوم خواسته‌ها، مربوط به حواله خودرو است که به‌عنوان پاداش صعود به جام جهانی به بازیکنان تقدیم شد. ولی ظاهراً کار اجرائی آن انجام نشده است. مسئله سوم موضوع خدمت سربازی برخی بازیکنان تیم ملی بود. درحال حاضر ۱۲ نفر از بازیکنان تیم ملی فوتبال مشمول هستند. بهره‌مندی از معافیت سربازی در صورت کسب پیروزی در رقابت‌های جام جهانی یکی از درخواست‌های بازیکنان بود. محور چهارم اختصاص یک ایرلاین به‌عنوان هواپیمایی چارتر تیم ملی برای سفر به قطر بود. پیشنهاد ملی‌پوشان اختصاص ایرلاین ایران ایر بود. محور پنجم دیدارهای تدارکاتی برای فیفادی دوم (اواخر شهریور- اوایل مهر) و کمک وزارت ورزش و جوانان برای تسهیل دیدار تدارکاتی با تیم‌های باکیفیت‌تر و بدون مشکلات قبلی بود.

این گزارش را در صفحه ۹ بخوانید

تیم ملی ایران در حالی باید قریب به ۱۶۰ روز دیگر در جام جهانی حاضر شود که اوضاع و احوال مساعدی ندارد. این تیم برخلاف ۳۱ تیم دیگری که در جام جهانی حاضر خواهند بود بازی‌های تدارکاتی مناسبی نداشته و از فیفادی بلندمدت خردا، فقط یک بازی دوستانه با تیم دوم الجزایر داشته است. دیداری که باعث شده انتقادهای آن‌ها از یک سو و درازگان اسکوچیچ، سرمربی تیم ملی، از سوی دیگر، زیاد و زیادتر شود. هم‌زمان با این اتفاقات عجیب و غریب که برگرفته از روزهای آشفته فدراسیون فوتبال ایران است، چندی پیش اخباری از سوی معاون وزیر ورزش اعلام و در قالب خواسته‌های بازیکنان تیم ملی در پنج محور مطرح شد که یکی از آنها درخواست برای بگیری حواله خودرو برای بازیکنان تیم ملی است.

سینا کلهر، معاون وزیر ورزش در دیداری که با ملی‌پوشان در قطر داشت، خواسته‌های آنها را

یادداشت

عصر سرعت و نشانه‌ها^(۱)

از سقوط نمادها تا ارزش‌های زیستی

سیامک قاجار قیونتلو*

از سقوط متروپل تا توقف فعالیت جمعیت امام علی، از تولید کالای بی‌کیفیت تا کاهش ارزش پول ملی، از کاهش جمعیت تا تسویه به ازادیا، از تردد با انبوه محافظان تا سفرهای مردمی رئیس دولت و دیدار چهره‌به‌چهره و... اعمال ما به‌ظاهر از هم جداست. آنچنان‌که پرده‌های این نوشته به ظاهر از هم جداست، اما پیوندهای عمیق و نامرئی بین اعمال ما و این پرده‌ها وجود دارد؛ گاهی یک نشانه به ما کمک می‌کند تا راز تفسیر همه این اعمال به‌ظاهر جدا را بفهمیم. در تبیین این راز ابتدا فرازی از پیام آیت‌الله جوادی آملی را آغاز سخن قرار می‌دهیم، سپس پرده‌های جدا را برای یافتن درک بهتر وقوع این حوادث واکاوی می‌کنیم. حضرت آیت‌الله گفتند: «... آن که انگیزه اختلاسی و اندیشه نجومی دارد، فکرش را فکرتش را فطرتش را بر لبه لرزان سقوط، بنیان‌گذاری کرده است -خواه از مسئولین خواه از مردم- کسی که باور صحیح، اعتقاد صائب و ایمان سالم داشت، او در زمین مستحکم خانه می‌سازد... اسلام خانه‌هایی که برای مردم می‌سازد هر چند قیبر و خانه مرده باشد آن را محکم می‌سازد... به فکر اخلاص و جپاول نباشید، به فکر زرق و برق دنیا نباشید... در تأیید این سخن حکیمانه که خانه محکم، حتی اگر قبر باشد، نتیجه ایمان و باور ساکنان آن خانه -ملت و دولت- است که در زندگی و مرگ نمادهای استوار می‌سازند، تردیدی نیست و ما مصداق این سخن را در گوشه و کنار جهان دیده‌ایم و حکمت آن را در این پرده‌ها خواهیم نوشت. اما چگونه می‌توان گناه «اخلاص، جپاول و زرق و برق دنیا» برای دو جایگاهی که یکی قادر کامل و موظف به عمل، ولی بی‌اراده و بی‌مسئولیت است با آن دیگری که مطیع و مسلوب‌الاراده در یک ترازو سنجش کرد؟ البته در این گزاره تردیدی نیست که کلیت اخلاق سقوط کرده و ما مردم هم جدا از این قاعده نیستیم، اما انتساب وقوع این‌گونه حوادث و فجایع زیستی به مردم، به دلایل زیر خروج موضوعی دارد.

اگر «باور صحیح و ایمان سالم» نبود تکلیف چیست؟ اگر «او در زمین مستحکم خانه نساخت» چه باید کرد؟ اگر قبلاً مهندس «متصل» به مردم، به سازنده «متصل» به مسئول گفته باشد که این خانه مستحکم نیست ولی سازنده متصل به «مسئول» زورش بیش از قانون، ضابطه و مردم بود، آن‌وقت چه باید کرد؟ تا آنجا که به «مردم» مربوط است در این حادثه نقش خود را به عنوان ناظر، مهندس، منتقد، معترض و شاکي به درستی ایفا کرده‌اند؛ وقتی فردی از این مردم تمسازید و حتی به دادگستری شکایت بُرد اما جریان

مستند
دوشنبه‌ها ساعت ۲۱
از مجله شرق

برای دیدن مستندها
کی‌ورکد را اسکن کنید